

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	de Filosofie în limba maghiară
1.4 Domeniul de studii	Filozofie
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teorie critică și studii multiculturale

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Problema multiculturalismului și a minorităților naționale				
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Demeter Márton Attila				
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Demeter Márton Attila				
2.4 Anul de studiu	2.5 Semestrul	2.6. Tipul de evaluare	Ex.	2.7 Regimul disciplinei	Obl.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutoriat					14
Examinări					4
Alte activități:					-
3.7 Total ore studiu individual					
3.8 Total ore pe semestru		48 fiz./			
3.9 Numărul de credite					

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Prezența la cursuri este obligatorie în proporție de 70 %.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Prezența la seminarii este obligatorie.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	•
Competențe transversale	•

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Disciplina are două obiective majore: pe de o parte, să prezinte teoriile cele mai generale și acceptate ale multiculturalismului; pe de altă parte, să familiarizeze pe studenți cu acele propuneri referitoare la soluții instituționale și legale, care au ca scop rezolvarea problemei minorităților naționale în cadrul statului național.
7.2 Obiectivele specifice	Conținutul disciplinei poate fi divizată în trei mari subunități tematice, prin urmare putem considera că disciplina urmărește simultan trei obiective specifice: - Prima parte va dezbate originile și nașterea naționalismului european la sfârșitul secolului 18. Având în vedere faptul că naționalismul este un fenomen istoric, cu un rol și un statut istoric schimbător, prima parte tematică a disciplinei va analiza acele modificări, care au survenit pe parcursul timpului în structura și tematica gândirii naționaliste. - A doua parte a disciplinei va dezbate acele propuneri referitoare la soluționarea problemei „naționalităților” sau a minorităților naționale, care au fost propuse de gânditori maghiari în secolul 19. În mod tradițional, problema naționalităților constituie o problemă a Europei de Est, iar pe parcursul secolului 19 era cu precădere problema imperiului Habsburgic. Gândirea politică maghiară trebuia să se confruntă cu problema încă din anii 1840. - În final, o ultimă parte a disciplinei va dezbate acele modele teoretice, care au fost elaborate de gânditori anglo-saxoni pe parcursul ultimelor trei decenii, și care au menirea de a rezolva problema naționalităților în cadrul statului național unitar.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Filosofia comunitariană la sfârșitul secolului 20	prelegere	
Multiculturalism, multiculturalitate, eterogenitate	prelegere, analiză de	

culturală	text	
Diferitele concepte ale „culturii” în discursurile multiculturalismului	prelegere, analiză de text	
Politica recunoașterii	prelegere, analiză de text	
Politici ale identității, drepturi pozitive, discriminare pozitivă	prelegere, vizionare de film	
Consecințele posibile ale multiculturalismului	prelegere	
Nașterea modelului de stat național în timpul revoluției franceze	prelegere, vizionare de film	
Evoluția istorică a conceptului de națiune	prelegere	
Problema naționalităților în tradiția intelectuală a liberalismului maghiar: Eötvös József	prelegere, analiză de text	
Problema minorităților naționale în opera lui Balogh Artúr	prelegere, analiză de text	
Recunoașterea politică a minorităților naționale și problema drepturilor colective	prelegere	
Critica liberală a drepturilor colective	prelegere	
Fondarea liberală a drepturilor colective: Will Kymlicka	prelegere	
Uniunea Europeană și minoritățile naționale	prelegere	

Bibliografie

Amy Gutmann: Communitarian Critics of Liberalism, in: Philosophy and Public Affairs, 1985, 14/3, 308-322.

Will Kymlicka: Communitarianism, in: Uő.: Contemporary Political Philosophy, 2nd Edition, Oxford University Press, Oxford, 208-326.

David Miller: Communitarianism: Left, Right and Center, in: Uő.: Citizenship and National Identity, Polity Press, Cambridge, 2000, 97-109.

Bhikhu Parekh: A Commitment to Cultural Pluralism, <http://kvc.minbuza.nl/uk/archive/commentary/parekh.html>

Bhikhu Parekh: A New Politics of Identity. Political Principles for an Interdependent World, Palgrave – Macmillan, New York, 2008.

Bhikhu Parekh: Rethinking Multiculturalism. Palgrave – Macmillan, New York, 2006 [2000].

Francis Fukuyama: Identity, Immigration and Democracy, in: Journal of Democracy, 2006, vol. 17, no. 2, 5-20.

Iris Marion Young: Politiy and Group Difference: A Critique of the Ideal of Universal Citizenship, in: Ethics, vol. 99, no. 2, 251-274.

Will Kymlicka – Wayne Norman: Return of the Citizen: A Survey of Recent Work on Citizenship Theory, in: Ethics, 1994, vol. 104, 352-381.

Demeter M. Attila: Identitáspolitikák, pozitív jogok és „az elismerés politikája”, in: Demeter M. Attila: Republikanizmus, nacionalizmus, nemzeti kisebbségek, Pro Philosophia Kiadó, Kolozsvár, 2005, 119-133.

Demeter M. Attila: A politika szerkezetváltása, in: Korunk, Kolozsvár, 2005/9, 55-67.

Anthony D. Smith: A nacionalizmus és a történészek, in: Kántor Zoltán (ed.): Nacionalizmuselméletek. Szöveggyűjtemény, Rejtjel Kiadó, Budapest, 2004, 21-42.

Demeter M. Attila: A nemzet modern eszményének kialakulása a francia forradalom idején, in: Demeter M. Attila: Republikanizmus, nacionalizmus, nemzeti kisebbségek, Pro Philosophia Kiadó, Kolozsvár, 2005, 37-73.

Alain Dieckhoff: Egy megrögzöttség túlhaladása – a kulturális és politikai nacionalizmus fogalmainak újraértelmezése, in: Regio, Budapest, 2002/4, 7-22.

Bibó István: Az európai egyensúlyról és békéről, in.: Bibó István: Válogatott tanulmányok, vol. I, Magvető Kiadó, Budapest, 1986, 1986, 295-635.

Alain Finkelkraut: A gondolkodás veresége, Osiris Kiadó, Budapest, 1996.

Tamás Gáspár Miklós: Eötvös a nyugat-keleti liberális, in: Tamás Gáspár Miklós: Törzsi fogalmak, vol. II, Atlantisz Kiadó, Budapest, 1999, 9-143.

Demeter M. Attila: A nemzeti eszme spiritualizálódása, in: Demeter M. Attila: Republikanizmus,

nacionalizmus, nemzeti kisebbségek, Pro Philosophia Kiadó, Kolozsvár, 2005, 73-91.

Galántai József: Nemzet és kisebbség Eötvös József életművében, Korona Kiadó, Budapest, 2000.

Katus László: Egy kisebbségi törvény születése. Az 1868. évi nemzetiségi törvény évfordulójára, in: Regio, Budapest, 1993/ 4, 99-128.

Schlett István (ed.): A nemzetiségi törvényjavaslat országgyűlési vitája, Kortárs Kiadó, Budapest, 2002.

Demeter M. Attila: Báró Eötvös József a nemzetiségi kérdésről, in: Demeter M. Attila: Republikanizmus, nacionalizmus, nemzeti kisebbségek, Pro Philosophia Kiadó, Kolozsvár, 2005, 92-101.

Fábián Ernő: Bevezetés, in: Balogh Artúr: Jogállam és kisebbség (ed. de Fábián Ernő), Kriterion Könyvkiadó, Bukarest – Kolozsvár, 1997, 5-58.

Demeter M. Attila: Balogh Artúr és a kisebbségi kérdés liberális megoldása, in: Demeter M. Attila: Republikanizmus, nacionalizmus, nemzeti kisebbségek, Pro Philosophia Kiadó, Kolozsvár, 2005, 102-118.

Vernon van Dyke: Human Rights and the Rights of Groups, in: American Journal of Political Science, 1974, vol. 17, 725-741.

Vernon van Dyke: Justice as Fairness: For Groups? in: American Political Science Review, 1975, vol. 69, 607-714.

Vernon van Dyke: Collective Rights and Moral Right: Problems in Liberal-democratic Thought, in: Journal of Politics, 1982, vol. 44, 21-40.

Yael Tamir: Liberal Nationalism, Princeton University Press, Princeton, 1993.

Joseph Raz: Multikulturalizmus – liberális szempontból, in: Feischmidt Margit (ed.): Multikulturalizmus, Osiris Kiadó – Láthatatlan Kollégium, Budapest, 1997, 173-189.

Ludassy Mária: Liberalizmus, közösség és kultúra, in: Új Holnap, 1997, 9/1, 11-19.

Will Kymlicka: Liberalism, Community and Culture, Clarendon, Oxford, 1989.

Will Kymlicka: The Rights of Minority Cultures: Reply to Kukathas, in: Political Theory, 1992, vol. 20, 140-146.

Salat Levente: Etnopolitika a konfliktustól a méltányosságig, Mentor Kiadó, Marosvásárhely, 2001.

Fábián Gyula – Ötvös Patrícia: Kisebbségi jog, Komp-Press Könyvkiadó, Kolozsvár, 2003.

Gabriel Toggenburg: Egy kényes kapcsolatrendszer: az Európai Unió és a kisebbségi jogok, in: Pro Minoritate, Budapest, 2002, Tavasz, 14-50.

Bruno de Witte: Az etnikai kisebbségek kérdésének megközelítése az EU-ban: politika a jog ellenében, in: Magyar Kisebbség, Kolozsvár, 8. évf., 2003/2-3, 241-267.

Vogel Sándor: A kisebbségi jogok kodifikációjának lehetőségei Európában, in: Uő.: Európai kisebbségvédelem – erdélyi nemzetiségpolitikák, Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 2001, 9-49.

Vogel Sándor: Az Európai Unió és a nemzeti kisebbségek, in: Uő.: Európai kisebbségvédelem – erdélyi nemzetiségpolitikák, Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 2001, 50-86.

Will Kymlicka: The European Experience, in: Will Kymlicka: Multicultural Odysseys: Navigating the New International Politics of Diversity, Oxford University Press, Oxford, 2007, 173-246.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Filosofia comunitariană la sfârșitul secolului 20	analiză de text	
Multiculturalism, multiculturalitate, eterogenitate culturală	analiză de text, dezbateri	
Diferitele concepte ale „culturii” în discursurile multiculturalismului	dezbateri	
Politica recunoașterii	analiză de text, dezbateri	
Politici ale identității, drepturi pozitive, discriminare pozitivă	dezbateri	
Consecințele posibile ale multiculturalismului	dezbateri	
Nașterea modelului de stat național în timpul revoluției franceze	vizionare de film, dezbateri	
Evoluția istorică a conceptului de națiune	analiză de text	
Problema naționalităților în tradiția intelectuală a liberalismului maghiar: Eötvös József	analiză de text	
Problema minorităților naționale în opera lui Balogh Artúr	analiză de text	
Recunoașterea politică a minorităților naționale și	analiză de text,	

problema drepturilor colective	dezbateri	
Critica liberală a drepturilor colective	dezbateri	
Fondarea liberală a drepturilor colective: Will Kymlicka	analiză de text, dezbateri	
Uniunea Europeană și minoritățile naționale	analiză de text	
Bibliografie Charles Taylor: Az elismerés politikája, in: Feischmidt Margit (ed.): Multikulturalizmus, Osiris Kiadó – Láthatatlan Kollégium, Budapest, 1997, 124-152. John Breuilly: Állam és nacionalizmus, in: Kántor Zoltán (ed.) Nacionalizmuselméletek. Szöveggyűjtemény, Rejtjel Kiadó, Budapest, 2004, 134-149. Eötvös József: A nemzetiségi kérdés, in: Eötvös József: Reform és hazafiság, vol. III, Magyar Helikon, Budapest, 1978, 339-465. Balogh Artúr: Kisebbségi jogok és azok védelme Romániában, in: Balogh Artúr: Jogállam és kisebbség, Kriterion Könyvkiadó, Bukarest – Kolozsvár, 1997, 221-255. Vernon van Dyke: Az egyén, az állam és az etnikai közösségek a politikai elméletben, in: Kellék, Kolozsvár – Nagyvárad – Szeged, 2005/26, 9-32. Chandran Kukathas: Vannak-e kulturális jogaink? in: Esmék a politikában. A nacionalizmus, Tanulmány Kiadó, Pécs, 1995, 68-107. Will Kymlicka – Christine Straehle: Kozmopolitanizmus, nemzetállamok, kisebbségi nacionalizmus, in: Kellék, Kolozsvár – Nagyvárad – Szeged, 2001/17, 27-56. Michael Walzer: Pluralism: A political perspective, in: Will Kymlicka (ed.): The Rights of Minority Cultures, Oxford University Press, Oxford, 1995, 139-154. John Stuart Mill: A nemzetiségről, in: Regio, Budapest, 2005/4, 3-9.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel MA în universități de prestigiu din Europa de Est și SUA, precum și cu cerințele comunității profesionale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- însușire cunoștințelor predate la curs - capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea	- examen oral la sfârșitul semestrului	33% din nota finală
	- asumarea unei cercetări documentare proprii în domeniul multiculturalismului - însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice filosofiei politice (analiză de text, referat, eseu academic)	- evaluarea se face la sfârșitul semestrului, prin prezentarea și dezbateri publică a unui eseu academic întocmit de student	33% din nota finală
10.5 Seminar/laborator	- însușire cunoștințelor discutate la seminar - capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu	- evaluarea se face atât pe parcursul semestrului – verificare orală – cât și în timpul examinării finale	

	acestea		
	- activitate seminar: participare activă la analiza de texte, dezbateri, etc. - însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice filosofiei politice (analiză de text, referat, eseu academic)	- evaluarea se face în mod continuu, pe tot parcursul semestrului	33% din nota finală
10.6 Standard minim de performanță			
• Prezență la cursuri în proporție de 70%, prezență la seminarii • Participare activă la analiza de texte, dezbateri, etc. • Prezentarea unui eseu academic la sfârșitul semestrului			

Data completării

19 decembrie 2012

Semnătura titularului de curs

Demeter Márton Attila

Semnătura titularului de seminar

Demeter Márton Attila

Data avizării în departament

19 decembrie 2012

Semnătura directorului de departament

Demeter Márton Attila